

TOP END WOMEN'S LEGAL SERVICE INC.

FREE LEGAL ADVICE FOR WOMEN
Advice | Information | Referral | Advocacy

Fidia ya Waathirika wa uhalifu

Fidia ya Waathirika Uhalifu (VOCC) ni mpango ambao unaruhusu watu kudai fidia ya kifedha na/au ushauri ikiwa wamejeruhiwa kwa sababu ya kitendo cha vurugu, wameshuhudia kitendo cha ukatili, au wanahusiana na mwathirika wa kitendo cha vurugu.

VOCC inaruhusu serikali ya Wilaya ya Kaskazini (NT) kutambua athari za Sheria ya Ukatili kwa mwathirika na/au watu wanaohusiana.

Je, kitendo cha ukatili ni nini?

Kitendo cha ukatili ni uhalifu, au kujaribu kufanya uhalifu, uliofanywa katika NT ambayo husababisha kuumia au kifo.

Walakini, sio majeraha **yote** au vitendo vya dhuluma vinaweza kudaiwa chini ya mpango wa VOCC; Unaweza tu kudai zile zilizoorodheshwa katika sheria za VOCC. Hizi zinaitwa majeraha ya fidia na vitendo vya ukatili.

Je, ni aina gani za majeraha au vitendo vya dhuluma ambavyo ninaweza kudai chini ya VOCC?

Majeraha yanayoweza kupata fidia na vitendo vya ukatili chini ya mpango wa VOCC ni pamoja na:

- Majeraha ya mwili, kama mifupa iliyovunjika na ngozi;
- Majeraha ya unyanyasaji wa nyumbani, ambapo kuna muundo wa unyanyasaji;
- Majeraha ya kisaikolojia, kama vile unyogovu na shida ya mkazo ya baada ya kiwewe; na
- Matendo fulani ya unyanyasaji wa kijinsia

Unaweza pia kudai upotezaji wa kifedha, kama vile mshahara uliopotea na gharama za matibabu.

Nani anaweza kuomba VOCC?

Waathirika wote na/au watu wanaohusiana na mwathirika wa kitendo cha vurugu katika NT wanaweza kuomba VOCC. Unaweza kuomba hata ikiwa mkosaji hajashtakiwa na/au kupatikana na hatia ya uhalifu huo.

Aina ya programu ya VOCC unayopaswa kufanya, na kiasi cha fidia unayoweza kupokea, inategemea ikiwa wewe ni wa msingi, sekondari, familia, au mwathirika anayehusiana;

- **Mwathirika wa Msingi:** Mtu ambaye amejeruhiwa, au anakufa, kama matokeo ya moja kwa moja ya kitendo cha ukatili
- **Mwathirika wa Pili:** Mtu anayemia jeraha kwa sababu ya kushuhudia kitendo hicho cha ukatili, au mzazi au mtoto wa mwathirika wa msingi ambaye anaumia baada ya kufahamu kitendo hicho cha ukatili
- **Mwathirika wa Familia:** Mke (mwenzi), mzazi, mtoto, au mtu anayemtegemea mwathirika wa msingi

- **Mwathirika anayehusiana:** jamaa au mwenzi wa karibu wa mwathirika wa msingi, huyo sio mwathirika wa familia (kumbuka: *waathirika wanaohusiana wanastahili kuomba ushauri nasaha kinyume na msaada wa kifedha*)

Katika hali ya ugumu wa kifedha kufuatia kitendo cha vurugu, unaweza **kuomba msaada wa kifedha wa haraka**.

Hauwezi kuomba VOCC ikiwa:

- Kuumia kwako kulisababishwa na ajali ya gari, na unaweza kufanya madai ya fidia ya gari;
- Kuumia kwako kulitokea kazini, na unaweza kufanya madai ya fidia ya mfanyakazi; au
- Unatafuta kudai gharama za matibabu ambazo tayari zimefunikwa na bima ya afya ya kibinafsi.

Ninawezaje kuomba VOCC?

Kuomba VOCC, lazima uwakilishe fomu ya maombi iliyokamilishwa na Kitengo cha Huduma za Wahasiri wa uhalifu (CVSU), pamoja na hati zozote zinazosaidia tayari zilizowekwa na wewe kama ripoti za polisi, rekodi za hospitali, ankara, na nakala za malipo ili kudhibitisha kuumia, kupoteza na/au gharama.

Kuna aina tofauti za maombi ya VOCC kulingana na aina yako ya maombi. Fomu zinapatikana katika Idara ya Wakili Mkuu na Tovuti ya Haki kwa www.justice.nt.gov.au/justice-services/crime-victims-services-unit, juu ya ombi kwa CVSU, au kupitia kwa wakili. Mara tu kukamilika, maombi ya VOCC yanaweza kuwasilishwa kwa barua pepe, chapisho, faksi, au kwa kibinafsi.

Ikiwa hauishi Darwin na hauwezi kuweka maombi yako ya VOCC kwa njia zingine, unaweza kuiweka na Mahakama yako ya karibu ya NT.

Unapaswa kutafuta ushauri wa kisheria kila wakati kabla ya kufanya maombi ya VOCC - wakili anaweza kukusaidia kuamua kustahiki kwako kwa fidia na kujaza hati muhimu.

Kikomo cha wakati

Lazima uombe VOCC ndani ya miaka miwili (2) ya tendo la ukatili.

Ikiwa umepata na kitendo cha vurugu na unafanya maombi ya VOCC nje ya wakati huu, unaweza kuuliza mkurugenzi wa CVSU kukubali maombi yako; Walakini, inaweza kukataliwa.

Itachukua muda gani kwa programu yangu ya VOCC kukamilishwa?

Ni muhimu kujua kwamba matumizi ya VOCC huchukua muda wa kusuluhisha - kawaida karibu miaka minne (4) hadi sita (6), na wakati mwingine ni ndefu zaidi.

Maombi ya msaada wa kifedha wa haraka ni haraka, mara nyingi huchukua mahali fulani kati ya wiki tatu (3) hadi miezi mitatu (3) kukamilisha.

Nahitaji msaada wa kifedha haraka – je, ninastahiki msaada wa kifedha wa haraka?

Chini ya mpango wa VOCC, unaweza kustahiki msaada wa kifedha wa haraka ikiwa unakabiliwa na ugumu au gharama zisizotarajiwa baada ya uhalifu (unaoitwa 'gharama ya matumizi ya mfukoni').

Gharama za matumizi madogo madogo zinaweza kujumuisha upotezaji wa mapato/mshahara, upotezaji au uharibifu wa mali yako (kama vile simu), gharama za matibabu, na katika hali nyingine, uhamishaji na/au gharama za usalama. Unapaswa kutafuta ushauri wa kisheria kabla ya kufanya maombi ya msaada wa kifedha wa haraka.

Ni nini kinatokea mara tu maombi yangu ya VOCC yatakapowasilishwa?

Mara tu maombi yako ya VOCC yatakapowasilishwa, CVSU itaanza kukusanya ushahidi katika kuunga mkono maombi yako, pamoja na rekodi za matibabu, rekodi za polisi, na ushahidi mwingine. CVSU itatumia habari iliyotolewa katika maombi yako ya VOCC, pamoja na ushahidi wowote uliokusanywa, kuamua ikiwa VOCC itapewa.

Wakati CVSU inachunguza maombi yako, unapaswa kuhakikisha kuwa wewe:

- Weka maelezo yako ya mawasiliano hadi sasa na wakili wako (ikiwa utachagua kuwa na moja) na/au CVSU; na
- Hudhuria miadi yoyote iliyofanywa na CVSU kwa kuunga mkono maombi yako ya VOCC, kama tathmini ya kisaikolojia

Ikiwa maombi yangu ya VOCC yamefanikiwa, nitapokea fidia ngapi?

Chini ya mpango wa VOCC, kiwango cha juu ambacho unaweza kukabidhiwa ni \$ 40,000, ambayo inaweza kujumuisha hadi \$ 10,000 kwa upotezaji wa kifedha.

Kwa maombi ya msaada wa kifedha wa haraka, kiwango cha juu unachoweza kupokea kama malipo ya mbele ni \$ 5,000.

Kiasi changu cha VOCC kilipunguzwa au kukataliwa - kwa nini?

Ni muhimu kujua kwamba sheria za VOCC zinaorodhesha hali fulani ambapo tuzo ya fidia lazima au inaweza kupunguzwa au kukataliwa.

Kiasi cha tuzo ya VOCC **kinaweza** kupunguzwa kwa sababu ikiwa ni pamoja na:

- Wewe ulichangia moja kwa moja au bila kiasi fualni katika kuumia au hasara, pamoja na kushiriki katika Sheria ya Vurugu; na/au
- Kiasi cha tuzo kinaweza kumnufaisha mkosaji kwa sababu ya uhusiano wako wa sasa ulionao.

Tuzo ya VOCC **lazima** ikatazwe kwa sababu zinazojumuisha:

- Haukuripoti kitendo cha ukatili kwenye Polisi ya NT kwa wakati unaofaa;
- Haukusaidia polisi katika uchunguzi au mashtaka ya Sheria ya Ukatili; na/au
- CVSU imeridhika hauna haki ya tuzo hiyo.

Kuna tofauti muhimu kwa mambo ya hapo juu, kwa hivyo ni muhimu kwamba utafute ushauri wa kisheria haraka iwezekanavyo.

Sikubaliani na uamuzi wa CVSU - naweza kufanya nini?

Ikiwa haujaridhika na uamuzi uliofanywa juu ya maombi yako ya VOCC, una haki ya kukata rufaa kwa mahakama ya kiraia na ya utawala (NTCAT).

Una siku 28 tangu tarehe ambayo wewe au wakili wako unapokea uamuzi wa CVSU kuweka rufaa yako - hii inamaanisha unapaswa kutafuta ushauri wa kisheria **haraka iwezekanavyo**.

Je, pesa ya mpango wa VOCC inatoka wapi?

Katika NT, pesa za mpango wa VOCC hutoka kwa mfuko wa waathirika - mfuko maalum wa pesa unaoundwa na vitu kama faini ya mahakama na trafiki.

Ikiwa utapokea kiasi cha tuzo ya fidia, CVSU inaweza kuchukua hatua za kisheria kudai pesa hizo kutoka kwa mkosaji - hii inaitwa 'kurudisha fidia'. Ikiwa una hofu ya usalama wako kuhusu kuendelea kuona, unapaswa kuongea na wakili kuhusu chaguzi zako.

Ushauri na msaada

Waathirika wote wa vitendo vya vurugu, jamaa zao na marafiki wa karibu wanastahili ushauri wa bure - unaweza kupokea vikao vingi vya ushauri kama unahitaji. Kwa habari zaidi, tafadhali wasiliana na **CatholicaCare NT** kwa 1800 899 855.

Je, unahitaji ushauri wa kisheria au msaada? Unaweza kuwasiliana na TEWLS ili kupata miadi ya bure.

Ph: 1800 234 441 (freecall) or (08) 8982 3000 | E: admin@tewls.org.au
W: www.tewls.org.au | A: 17 Lindsay Street, Darwin NT 0800

© Top End Women's Legal Service Inc. 2022 copyright | Disclaimer: The information provided in this factsheet is for general information only. It is not intended to be legal advice and/or a substitute for legal advice. This factsheet is funded and proudly supported by the Northern Territory Government.

**TOP END WOMEN'S
LEGAL SERVICE INC.**
FREE LEGAL ADVICE FOR WOMEN
Advice | Information | Referral | Advocacy

